

Dodavatelé energie se snaží zbavit produktů s fixovanou cenou, která je teď pro ně nevýhodná

Na Energetický regulační úřad (ERÚ) se nyní obracejí stovky spotřebitelů, kterým dodavatelé zvyšují ceny. Jsou mezi nimi i lidé, kteří měli produkt s fixovanou, resp. garantovanou cenou, který se jim teď jejich dodavatel snaží ukončit. V některých případech dokonce dostávají nabídku pravého opaku fixace, produkty, jejichž cena se přímo odvíjí od burzovních cen.

O tom, zda dodavatel energií skutečně garantuje stálou cenu na několik let, nerozhodují reklamní slogany, ale znění smlouvy. Někteří z dodavatelů tak například nabízeli fixované produkty, které sice slibovaly neměnnou cenu na další rok, šlo však o smlouvy na dobu neurčitou, které mohou kdykoliv vypovědět, a po uplynutí tříměsíční výpovědní lhůty ukončit. To také udělali, jakmile ceny energií na burze vzrostly a původní nabídka pro obchodníky přestala být výhodná.

*„Spotřebitelé jsou samozřejmě zmatení. Produkt vnímali jako jistotu neměnné ceny na celý další rok, někdy i delší období. Během dvou měsíců od podpisu jim ale dodavatel volá a přesvědčuje je, že musí přejít na jiný ceník. V některých případech dodavatelům takový krok smlouvy skutečně umožňují, není tomu tak ale vždy. Jestliže smlouvy byly uzavírány na dobu určitou a s pevně garantovanou cenou, dodavatel je povinen smluvní ujednání dodržet a nemůže se z něj jednoduše vyvázat. Všem spotřebitelům proto doporučujeme, aby si znovu přečetli smlouvy, než na alternativní nabídku přistoupí, a nenechali se nutit k rychlé a pro ně nevýhodné změně ceníku,“ upozorňuje **Markéta Zemanová, členka Rady ERÚ.***

V konkrétních případech byl spotřebitelům jako alternativa nabídnut produkt, kde se ceny počítají podle vzorce, který přímo zohledňuje aktuální cenu elektřiny nebo plynu na burze. Takové nabídky však mohou být nebezpečné právě ve chvíli, kdy ceny na burzách rostou, což se v současnosti děje. Ukázkovým negativním příkladem jsou například potíže španělských spotřebitelů, kde byly podobné smlouvy velmi rozšířené. Zdražení se u tohoto typu produktů promítá prakticky okamžitě do koncové ceny a je jen na spotřebiteli, aby burzovní vývoj neustále sledoval. Riziko rychlého zdražování totiž dodavatel plně přenáší na spotřebitele.

Jiní dodavatelé se zase „garantovanou“ cenu rozhodli skokově navýšit o desítky procent. Opět záleží na tom, zda smlouva tento postup umožňuje. Jestliže ale závazek dodavatele nemá žádné smluvní výluky a cena je skutečně fixovaná, dodavatel takto jednostranně postupovat nemůže. A nepomůže mu ani to, pokud vyhrožuje lidem, že spadnou do neoprávněného odběru. Naopak, používá-li dodavatel lživá nebo zavádějící tvrzení, dopouští se tím protizákonné nekalé obchodní praktiky.

Dalším z problémů, které na ERÚ spotřebitelé hlásí, je rapidní navyšování měsíčně hrazených záloh, často až na dvojnásobek. Energetický zákon ale jasně stanoví, že výše záloh musí odpovídat očekávané spotřebě a ceně dodávky. Zvýšit zálohy tak může například dodavatel, který již navýšil cenu a spotřebiteli to řádně oznámil. Pouhý očekávaný nárůst ceny ale dodavatele ke zvýšení záloh neopravňuje.

„Samotné oznámení o zvýšení ceny může být také problematické. Případů, kdy dodavatel spotřebiteli změnu ceny neoznámil vůbec nebo nedostatečně, jsme v září řešili jen několik. Velmi pravděpodobně jich ale bude přibývat. I když oznámení o zvýšení ceny detailně upravuje novela energetického zákona účinná od příštího roku, už nyní platí, že neoznámená změna ceny je změnou neúčinnou. Hra na schovávanou se proto

dodavatelům nemusí vyplatit, a to hned dvakrát. Naše kontroly se na nešvary dodavatelů při změnách smluv či cen také zaměří,“ dodává **Ladislav Havel, člen Rady ERÚ.**

Oznámení o zvýšení ceny či změně smluvních podmínek musí dodavatel spotřebitelům zaslat nejdéle třicet dní před tím, než změny začnou platit. Spotřebitel má pak právo reagovat odstoupením od smlouvy až do desátého dne před avizovanou změnou. Důležité přitom je, že odstoupí-li spotřebitel od smlouvy kvůli zvýšení ceny nebo změně smluvních podmínek v této lhůtě, nesmí mu dodavatel účtovat žádné sankce, i kdyby šlo o smlouvu na dobu určitou.

Kontakt:

Energetický regulační úřad
www.eru.cz

sídlo úřadu

A: Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava
T: 564 578 666, E: podatelna@eru.cz

Kontakt pro média:

Michal Kebort
tiskový mluvčí ERÚ

dislokované pracoviště Praha
A: Jankovcova 1566/2b, 170 00 Praha 7
M: 724 060 790, E: tiskove@eru.cz